

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S Ú H R N N Á S P R Á V A

**o výsledku kontroly
dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými
prostriedkami a nakladaní s majetkom vrátane kontroly plnenia opatrení
z predchádzajúcej kontroly v mestách, ktoré sú sídlom okresu**

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Súhrnnú správu o výsledku
kontroly

Bratislava, jún 2013

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Zhrnutie

Hospodárenie miest a obcí s verejnými prostriedkami je celospoločensky významnou témou, ktorá sa dotýka každého občana Slovenskej republiky.

Z tohto dôvodu sa Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) v rámci plánu kontrolnej činnosti na rok 2013 v jednej z nosných tém kontroly, efektívna verejná správa, zameril na kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom vrátane kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly vo vybraných mestách, ktoré sú sídlami okresov. Dôležitosť preverovanej oblasti podčiarkoval objem finančných prostriedkov a majetku, s ktorým okresné mestá hospodárili, ako aj záujem občanov o získanie objektívnych a dôveryhodných informácií pri nakladaní s verejnými prostriedkami.

Predmetom kontroly bol rozpočet a výsledky rozpočtového hospodárenia, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladanie s majetkom, plnenie opatrení z predchádzajúcich kontrol a vnútorný kontrolný systém.

Kontrola bola vykonaná v 16 okresných mestách siedmich samosprávnych krajov, a to Bánovce nad Bebravou, Čadca, Detva, Galanta, Gelnica, Kysucké Nové Mesto, Komárno, Medzilaborce, Piešťany, Poltár, Púchov, Revúca, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Topoľčany a Vranov nad Topľou.

Kontrolovaným obdobím bol rok 2012 a v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky, resp. nasledujúci rok.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

Výsledky kontrol preukázali nedostatky v každej z preverovaných oblastí. Vo všetkých 16 kontrolovaných subjektoch bol z dôvodu zistenia nedostatkov vypracovaný protokol o výsledku kontroly.

Kontrolou boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré vyplynuli najmä z ich nedôsledného uplatňovania a z nedodržiavania niektorých interných predpisov a smerníc.

V oblasti rozpočtového procesu poukázali výsledky kontroly NKÚ SR najmä na porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- pri zostavení rozpočtu na rok 2012 v ôsmich kontrolovaných mestách v niektorých prípadoch rozpočty neobsahovali zámery a ciele, ktoré mali mestá realizovať, súčasťou príjmov a výdavkov boli nesprávne aj finančné operácie, nebola správne

uplatnená rozpočtová klasifikácia, dotácie právnickým a fyzickým osobám podnikateľom, nerozpočtovali na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia finančných prostriedkov a v jednom prípade súčasťou rozpočtu mesta neboli rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta;

- v piatich mestách nevykonali po schválení rozpočtu jeho rozpis na rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti miest alebo rozpisy výdavkov neobsahovali rozpisy výdavkov na programy mesta;
- deväť kontrolovaných subjektov nesledovalo vo viacerých prípadoch v priebehu roku 2012 vývoj hospodárenia a v prípade potreby nevykonalo zmeny rozpočtu, v štyroch kontrolovaných mestách zmeny rozpočtu neboli vykonané zákonom stanoveným spôsobom prípadne príslušným orgánom mesta a ďalšie štyri kontrolované subjekty použili rozpočtové prostriedky aj na účely, na ktoré neboli v rozpočte schválené vôbec;
- jedno mesto nemonitorovalo plnenie programov mesta a záverečný účet v jednom prípade neobsahoval údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie;
- v jednom meste neboli dodržané pravidlá pre použitie návratných zdrojov financovania, keď mesto použilo návratné zdroje financovania na úhradu bežných výdavkov a nedodržalo podmienku ich splatenia do konca rozpočtového roka 2012 z príjmov bežného rozpočtu;
- desať miest neuplatnilo vo viacerých prípadoch správne rozpočtovú klasifikáciu bežných a kapitálových výdavkov.

Preverením finančných výkazov za rok 2012, ktorými mestá a obce vykazovali plnenie rozpočtových príjmov a výdavkov, zistil NKÚ SR nedostatky pri nesprávnom vykazovaní údajov požadovaných na štatistické zisťovanie, čím tri mestá porušili zákon o štátnej štatistike.

V **oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami** bolo v dvanástich kontrolovaných subjektoch zistené porušenie finančnej disciplíny celkom v sume 1 188 511,38 eur, čím zároveň nebol dodržaný zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Finančná disciplína bola porušená najmä z dôvodu:

- nevhodného použitia finančných prostriedkov;
- poskytnutia preddavkov v rozpore so zákonom;
- poskytnutia verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov;
- nedodržania ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami;
- prekročenia rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov, ktoré nemalo mesto zabezpečené v rozpočte na bežný rok a ktoré zaťažili nasledujúce rozpočtové roky;
- nedodržania pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté;
- porušenia pravidiel a podmienok pri poskytovaní verejných prostriedkov.

Ďalšie nedostatky v oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami boli zistené v desiatich mestách pri nesprávnom uplatňovaní rozpočtovej klasifikácie bežných a kapitálových výdavkov, a to v celkovej sume 1 934 597,66 eur. V štrnástich mestách boli zistené viaceré porušenia pri poskytovaní dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom z rozpočtov jednotlivých miest.

Preverením **zverejňovania dokumentov** na internetových stránkach miest boli zistené nedostatky v dvoch mestách, ktoré v niektorých prípadoch nepostupovali v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám.

Kontrolou **správnosti financovania, oprávnenosti a opodstatnenosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami** boli zistené aj porušenia ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, a to stavebného zákona, zákona o majetku obcí, zákona o obecnom zriadení, zákona o dani z príjmov, občianskeho zákonníka, zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad, zákonníka práce a zákona o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch.

V **oblasti účtovníctva** kontrolované subjekty najčastejšie nedodržiavali záväzné postupy účtovania a povinnosť viesť účtovníctvo správne, úplne a preukázateľne, nesprávne oceňovali, zaradňovali, evidovali a inventarizovali majetok a v účtovnej závierke päť miest neuviedlo všetky údaje správne, prípadne niektorý údaj chýbal.

Nedostatky pri **zadávaní zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a na uskutočnenie stavebných prác**, a tým porušenie zákona o verejnom obstarávaní, boli zistené v dvanástich kontrolovaných mestách. Preverením postupov verejného obstarávania bolo v dvoch mestách zistené porušenie občianskeho zákonníka nesprávnym stanovením účinnosti zmluvy.

Preverením **financovania základných škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti jednotlivých miest boli v dvoch mestách zistené nedostatky v zriaďovacích listinách, čím nebol dodržaný zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Porušenia zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení boli zistené v piatich kontrolovaných subjektoch a týkali sa nedodržania zákonom ustanovených postupov pri rozpise normatívnych finančných prostriedkov.

Pri **nakladaní s majetkom** boli zistené nedostatky najmä pri neplnení si povinností vyplývajúcich zo zákona o majetku obcí, keď subjekty nevedli majetok obce v účtovníctve správne, nedodržali povinnosť majetok mesta zveľadňovať, chrániť a zhodnocovať. Nepoužívali tiež v niektorých prípadoch všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.

Porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov zistil NKÚ SR aj kontrolou vykonávania riadnej inventarizácie majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, prevodov majetku, prenájmu majetku, nakladania s pohľadávkami a kontrolou správy daní.

Preverením dodržania termínov a **plnenia opatrení** prijatých na základe predchádzajúcich kontrol NKÚ SR bolo zistené, že päť kontrolovaných subjektov nekonalo v súlade so zákonom o NKÚ SR, keď nedodržalo stanovené termíny na predloženie prijatých opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a/alebo písomnej správy o splnení

alebo plnení týchto opatrení z kontroly vykonanej NKÚ SR v predchádzajúcom období. Splnených, resp. plnených bolo 80,0 % prijatých opatrení.

Pri posúdení **úrovne vnútorného kontrolného systému** boli zistené nedostatky v štrnástich mestách, a to v procesoch overovania pripravovanej finančnej operácie predbežnou finančnou kontrolou, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite. Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo vo viacerých kontrolovaných subjektoch formálne. Nedostatky pri plnení povinností hlavných kontrolórov jednotlivých miest vyplývajúcich zo zákona o obecnom zriadení a vykonávania kontrolnej činnosti podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite boli zistené v šiestich kontrolovaných subjektoch.

Kontrolované mestá na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov prijali celkom 260 opatrení, ktorých plnenie resp. splnenie bude NKÚ SR monitorovať a vyhodnocovať.

Podrobnejšia analýza kontrolnej akcie, ktorej predmetom bol rozpočet mesta a výsledky rozpočtového hospodárenia, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladanie s majetkom, plnenie opatrení z predchádzajúcich kontrol a vnútorný kontrolný systém je uvedená v nasledovnej časti.

1. Rozpočet a výsledky rozpočtového hospodárenia

Návrhy rozpočtov štrnástich kontrolovaných miest na rok 2012 boli zostavené a schválené príslušným mestským zastupiteľstvom (ďalej len „MsZ“) v roku 2011 a dva návrhy v roku 2012. Do schválenia rozpočtu na rok 2012 dve mestá hospodárili v rozpočtovom provizóriu (Púchov do 22.02.2012 a Kysucké Nové Mesto do 16.02.2012).

V rámci kontroly procesu zostavenia a schválenia rozpočtu bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v ôsmich mestách, a to tým, že rozpočty v mestách Galanta, Detva a Poltár neobsahovali zámery a ciele, ktoré budú mestá realizovať z výdavkov rozpočtov, mesto Ružomberok do celkových príjmov a celkových výdavkov nesprávne zahrnulo aj finančné operácie, mestá Púchov a Medzilaborce v rozpočte neuplatnili rozpočtovú klasifikáciu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Ďalej mestá Medzilaborce, Poltár, Kysucké Nové Mesto a Bánovce nad Bebravou nerozpočtovali dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia finančných prostriedkov, súčasťou rozpočtu mesta Púchov neboli rozpočty príjmov a výdavkov školských jedální a materských škôl a rozpočet v jednom podprograme neobsahoval cieľ.

Nedostatky pri rozpise schváleného rozpočtu na rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti miest boli zistené v mestách Detva, Poltár, Čadca, Bánovce nad Bebravou a Kysucké Nové Mesto, keď mestá buď nevykonali po schválení rozpočtu jeho rozpis, alebo rozpisy výdavkov neobsahovali rozpisy výdavkov na programy mesta v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Schválený rozpočet príjmov vrátane finančných operácií za všetky kontrolované mestá bol celkom v sume 230 270 203,00 eur a schválený rozpočet výdavkov vrátane finančných operácií predstavoval 229 602 697,00 eur. Úpravami schválených príjmov a výdavkov boli rozpočtované príjmy vyššie o 15 087 891,00 eur a rozpočtované výdavky vyššie o 15 187 280,00 eur.

V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli mestá povinné hospodáriť s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu, v priebehu roka sledovať vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny vo svojom rozpočte rozpočtovými opatreniami, čo nebolo dodržané v mestách Gelnica, Galanta, Medzilaborce, Vranov nad Topľou, Revúca, Púchov, Bánovce nad Bebravou, Komárno a Piešťany. Uvedené mestá čerpali vo viacerých prípadoch výdavky nad rámec rozpočtu mesta. Mestá Vranov nad Topľou, Poltár, Galanta a Púchov použili rozpočtové prostriedky aj na účely, na ktoré neboli v rozpočte schválené vôbec, čím nezabezpečili, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V súvislosti so zmenami rozpočtu bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď mestá Poltár, Ružomberok a Detva nevykonávali zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami v zmysle zákona a mesto Poltár o rozpočtových opatreniach nevedlo operatívnu evidenciu. V mestách Čadca a Ružomberok v niektorých prípadoch zmeny rozpočtu neschválilo MsZ ako príslušný orgán mesta ale primátor, a to nad rozsah určený MsZ, čím došlo zároveň k porušeniu zákona o obecnom zriadení. Ďalej bolo zistené, že mesto Medzilaborce pri troch zmenách rozpočtu neuplatnilo rozpočtovú klasifikáciu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Mesto Púchov nemonitorovalo plnenie programov mesta, čím nekonalo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolované okresné mestá v roku 2012 hospodárili s príjmami vrátane finančných operácií spolu v sume 226 903 236,00 eur, čo bolo oproti upravenému rozpočtu menej o 18 454 858,00 eur, tzn. plnenie na 92,48 %. Výdavky vrátane finančných operácií boli čerpané celkom v sume 217 489 609,00 eur a oproti upravenému rozpočtu boli nižšie spolu o 27 300 368,00 eur, čo predstavovalo 88,85 % čerpanie.

Prehľad plnenia upraveného rozpočtu príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií podľa kontrolovaných miest je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

údaje v eur

Mesto	Rozpočet príjmov vrátane finančných operácií		Rozpočet výdavkov vrátane finančných operácií	
	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2012	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2012
Detva	9 760 629	9 324 778	9 760 629	9 139 854
Poltár	5 414 245	5 850 242	5 414 245	4 989 131
Revúca	9 937 261	8 322 175	9 781 323	7 419 595
Gelnica	5 318 419	5 620 839	5 318 419	5 397 533
Spišská Nová Ves	32 124 767	31 784 144	32 124 767	31 152 634
Komárno	23 684 578	19 059 867	23 684 578	18 963 631
Topoľčany	17 989 000	18 566 859	17 989 000	17 445 437
Medzilaborce	8 313 439	6 995 183	8 313 439	6 955 676
Vranov nad Topľou	20 621 977	20 620 204	20 621 977	20 279 697
Bánovce nad Bebravou	12 238 661	11 895 187	12 238 661	11 680 148
Púchov	15 702 650	15 825 372	15 518 032	14 132 735
Galanta	10 081 501	10 035 090	10 081 057	9 716 687
Piešťany	27 447 051	17 966 716	27 385 985	17 146 051
Čadca	15 081 698	14 984 572	15 081 698	14 896 259
Kysucké Nové Mesto	11 649 060	10 092 379	11 483 009	9 427 671
Ružomberok	19 993 158	19 959 629	19 993 158	18 746 870
SPOLU	245 358 094	226 903 236	244 789 977	217 489 609

Tri mestá, Vranov nad Topľou, Medzilaborce a Púchov, ako spravodajské jednotky neuviedli vo finančných výkazoch pravdivé číselné údaje požadované na štatistické zisťovanie, čím došlo k porušeniu zákona o štatistickej štatistike.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Výsledky rozpočtového hospodárenia (bežný rozpočet a kapitálový rozpočet) podľa kontrolovaných miest sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

údaje v eur

Mesto	Výsledok rozpočtového hospodárenia (bežný a kapitálový rozpočet)			
	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2012	v tom:	
			Bežný rozpočet	Kapitálový rozpočet
Detva	- 179 205	- 34 521	783 720	- 818 241
Poltár	155 483	963 046	391 691	367 485
Revúca	185 637	955 412	156 585	798 826
Gelnica	- 590 686	- 169 110	226 852	- 395 962
Spišská Nová Ves	281 247	912 801	1 694 108	-781 307
Komárno	-857 242	-80 880	839 841	- 920 721
Topoľčany	106 000	1 227 521	1 063 454	164 067
Medzilaborce	-544 734	-643 292	185 011	-828 303
Vranov nad Topľou	- 548 177	- 218 096	345 423	- 563 519
Bánovce nad Bebravou	- 424 161	- 174 070	335 656	- 509 726
Púchov	-1 988 191	161 459	1 973 105	-1 811 646
Galanta	-42 855	276 877	598 136	-321 259
Piešťany	284 824	1 406 465	709 457	697 008
Čadca	77 182	165 495	736 937	-571 442
Kysucké Nové Mesto	-955 106	14 491	937 547	-923 056
Ružomberok	95 537	1 310 127	2 114 816	-804 689

V porovnaní s upraveným rozpočtom kontrolované mestá okrem mesta Medzilaborce, dosiahli za rok 2012 lepší výsledok hospodárenia bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu. Prebytok rozpočtu dosiahlo desať kontrolovaných subjektov.

Podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy má mesto povinnosť vysporiadať schodok rozpočtu predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania a prerokovať návrh záverečného účtu do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka. Ku dňu ukončenia výkonu kontroly NKÚ SR v jednotlivých mestách iba mesto Detva prerokovalo návrh záverečného účtu, 15 okresných miest malo údaje o rozpočtovom hospodárení zatiaľ súhrnne spracované v pracovných verziách jednotlivých návrhov záverečných účtov za rok 2012.

Kontrola preukázala, že záverečný účet mesta Detva neobsahoval údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návratné zdroje financovania

Celková suma dlhu kontrolovaných miest k 31.12.2012 podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, bez úverov, poskytnutých z bývalých fondov, Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) a návratných zdrojov prijatých na predfinancovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, bola 32 845 957,54 eur.

Nesúlad so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pri používaní návratných zdrojov financovania bol zistený v jednom prípade, keď mesto Medzilaborce použilo návratné zdroje financovania vo výške 28 376,88 eur na úhradu bežných výdavkov

a nedodržalo podmienku ich splatenia do konca rozpočtového roka 2012 z príjmov bežného rozpočtu.

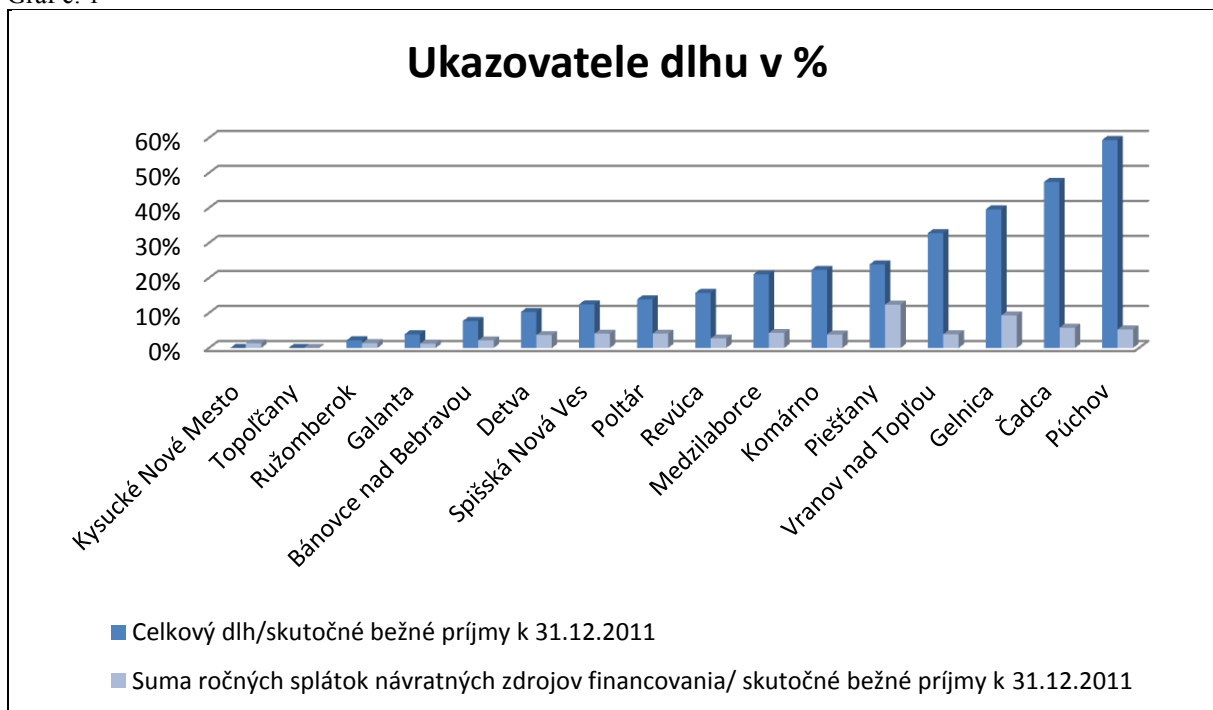
Mestá mohli v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prijať návratné zdroje financovania, ak celková suma dlhu neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

K 31.12.2012 suma dlhu v kontrolovaných subjektoch tvorila od 0,00 % do 59,39 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania predstavovala od 0,00 % do 12,38 % skutočných bežných príjmov rozpočtového roka.

Preverením podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania bolo preukázané, že iba jedno mesto (Púchov) sa celkovou sumou dlhu mesta 59,39 % k 31.12.2012 priblížilo k zákonom ustanovenej 60 % hranici skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, ktorej prekročením by nemohlo na plnenie svojich úloh prijať ďalšie návratné zdroje financovania.

Dlhová služba a pomer dlhu v kontrolovaných mestách nedosiahli hranice určené zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, preto je možné konštatovať, že hospodárenie miest je v súlade s legislatívou upravujúcou túto oblasť.

Graf č. 1

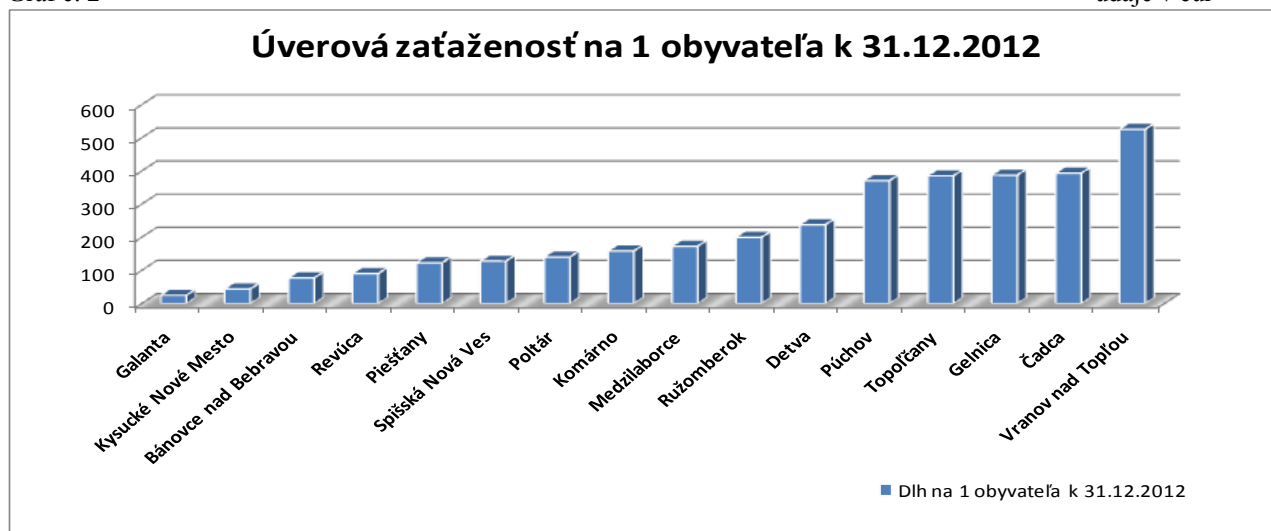
Úverové zaťaženie na jedného obyvateľa mesta vrátane účelových fondov, ŠFRB a návratných zdrojov predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie k 31.12.2012 a ukazovatele dlhu jednotlivých miest podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú uvedené v tabuľke č. 3 a grafe č. 2.

Tabuľka č. 3

Mesto	Dlh na 1 obyvateľa k 31.12.2012 v eur	Ukazovatele dlhu	
		Celkový dlh/skutočné bežné príjmy k 31.12.2011	Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania/ skutočné bežné príjmy k 31.12.2011
Galanta	24,91	3,93 %	1,24 %
Kysucké Nové Mesto	43,92	0,00 %	1,33 %
Bánovce nad Bebravou	77,18	7,68 %	2,16 %
Revúca	90,27	15,74 %	2,72 %
Piešťany	122,89	23,86 %	12,38 %
Spišská Nová Ves	127,95	12,44 %	4,08 %
Poltár	140,31	13,87 %	4,09 %
Komárno	158,39	22,30 %	3,84 %
Medzilaborce	173	21,00 %	4,30 %
Ružomberok	199,94	2,19 %	1,38 %
Detva	238,02	10,27 %	3,68 %
Púchov	370,63	59,39 %	5,29 %
Topoľčany	385,45	0,00 %	0,00 %
Gelnica	387,5	39,60 %	9,30 %
Čadca	393,3	47,42 %	5,79 %
Vranov nad Topľou	525,74	32,78 %	3,93 %

Graf č. 2

údaje v eur

Podľa uvedeného prehľadu bol podiel návratných zdrojov financovania na jedného obyvateľa v rozmedzí od 24,91 eur do 525,74 eur, pričom najnižšie úverové zaťaženie do 100,00 eur na 1 obyvateľa mali mestá Galanta, Kysucké Nové Mesto, Bánovce nad Bebravou a Revúca a najvyššie nad 500,00 eur malo mesto Vranov nad Topľou.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami bola zameraná najmä na súlad s rozpočtovými pravidlami, zákonom o účtovníctve, na dodržanie postupov pri verejnom obstarávaní a na financovanie základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti jednotlivých miest.

Porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo zistené v dvanástich kontrolovaných subjektoch v celkovej sume 1 188 511,38 eur, a to z dôvodu:

- nehospodárneho vynaloženia finančných prostriedkov v sume 869 663,71 eur (mestá Galanta, Gelnica, Medzilaborce, Poltár, Topoľčany, Komárno a Spišská Nová Ves);
- nedodržania ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami v sume 44 318,17 eur (mestá Galanta, Spišská Nová Ves, Topoľčany, Komárno a Piešťany);
- úhrady preddavkov v sume 139 298,94 eur v rozpore s týmto zákonom (mestá Spišská Nová Ves, Kysucké Nové Mesto, Piešťany a Medzilaborce);
- poskytnutia verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým došlo k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov v sume 20 543,00 eur (mestá Ružomberok a Kysucké Nové Mesto);
- prekročenia rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov, ktoré nemalo mesto Vranov nad Topľou zabezpečené v rozpočte na bežný rok a ktoré zaťažili nasledujúce rozpočtové roky v sume 27 299,00 eur;
- nedodržania pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté v sume 75 588,56 eur (mestá Čadca a Komárno);
- porušenia pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu verejnej správy v sume 11 800,00 eur (mestá Čadca a Piešťany).

Správnosť financovania, oprávnenosť a opodstatnenosť pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Mestá Ružomberok, Revúca, Medzilaborce, Detva, Púchov, Poltár, Kysucké Nové Mesto, Čadca, Komárno a Piešťany neuplatnili v prípade bežných a kapitálových výdavkov celkom v sume 1 934 597,66 eur správne rozpočtovú klasifikáciu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a opatrenia MF SR.

Preverením zverejňovania dokumentov na internetových stránkach miest boli zistené nedostatky v mestách Galanta a Komárno, ktoré nezverejnili v troch prípadoch zmluvy o dielo na svojich webových sídlach, čím nepostupovali v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám.

Mestá mohli v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy poskytnúť zo svojho rozpočtu **dotácie** právnickým osobám, ktorých boli zriaďovateľmi, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia mesta ako aj ďalším právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, za podmienok stanovených uvedeným zákonom a všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“).

Všetky kontrolované subjekty mali podmienky poskytovania dotácií upravené vo VZN. Podmienky pri poskytovaní dotácií v zmysle platných VZN neboli dodržané v mestách Galanta, Spišská Nová Ves, Gelnica, Ružomberok, Medzilaborce, Detva, Poltár, Kysucké Nové Mesto, Topoľčany, Komárno, Piešťany a Púchov.

Mesto Gelnica poskytlo dotácie na podporu všeobecne prospešných služieb aj napriek skutočnosti, že došlo k zvýšeniu dlhu mesta z 25,2 % na 39,6 %, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Pri zúčtovaní poskytnutých dotácií 13 miest akceptovalo nesplnenie niektorých zmluvných podmienok a VZN zo strany prijímateľov, a to:

- vyúčtovanie dotácie neobsahovalo požadovanú dokumentáciu, napr. kópie účtovných dokladov, resp. iné preukázateľné doklady v závislosti od stanovených podmienok alebo nebola dokumentácia úplná, prípadne predložená vôbec (mestá Galanta, Ružomberok, Vranov nad Topľou, Medzilaborce, Detva, Poltár, Topoľčany, Komárno);
- vyúčtovanie dotácie bolo predložené prijímateľom po termíne stanovenom vo VZN a v zmluve o poskytnutí dotácie (mestá Galanta, Spišská Nová Ves, Gelnica, Vranov nad Topľou, Poltár, Komárno, Púchov);
- v dokumentácii o vyúčtovaní dotácií nebol uvedený dátum, čím nebolo možné overiť dátum jeho predloženia (mestá Kysucké Nové Mesto a Topoľčany);
- podľa predloženého vyúčtovania prijímateľ použil dotáciu na iný než stanovený účel, pričom kontrolovaný subjekt tieto vyúčtovania uznal (mestá Spišská Nová Ves, Gelnica, Ružomberok, Piešťany);
- zúčtovania dotácií neboli vo viacerých prípadoch v štátnom jazyku, čo nebolo v súlade so zákonom o účtovníctve (mesto Komárno).

Mestá Vranov nad Topľou a Komárno akceptovaním niektorých vyúčtovaní dotácií, ktoré nespĺňali podmienky ustanovené v uzatvorených zmluvách a hodnoverne nepreukázali ich použitie do konca roka 2012, konali v rozpore s uvedenými zmluvami a zároveň nezabezpečili, aby dotácie boli zúčtované v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mestá Galanta, Medzilaborce, Detva, Gelnica tým, že nepožadovali vrátenie dotácií na účet mesta z dôvodu nezúčtovania dotácií v súlade so zmluvou a povinnosť jej vrátenia v zmysle VZN, nekonali v súlade s VZN a zároveň so zákonom o majetku obcí, keď nepoužívali všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov. Mesto Detva požiadalo o vrátenie dotácie až v priebehu kontroly NKÚ SR.

Mesto Poltár poskytlo dotáciu schválenú na rok 2012 až z rozpočtu mesta na rok 2013, čím konalo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého verejné prostriedky rozpočtované na príslušný rok možno použiť do konca roka rozpočtového roka s výnimkou tých verejných prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s týmto zákonom možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku.

Kontrolou súladu uzatvorených zmlúv o poskytnutí dotácií s VZN bolo zistené, že v meste Vranov nad Topľou bol v jednom prípade v zmluve uvedený nesprávny názov spoločnosti a sídlo nebolo uvedené vôbec, v jednej zmluve o poskytnutí dotácie nedodržalo mesto Medzilaborce povinnosť odstrániť pri úprave zmluvných vzťahov všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, čím nekonalo v súlade s občianskym zákonníkom. Mesto Galanta uzatvorilo zmluvy, v ktorých boli dohodnuté iné podmienky ako vo VZN, mesto Gelnica v zmluvách nestanovilo sankcie za porušenie, resp. nesplnenie zmluvných podmienok a jedna zmluva v meste Komárno obsahovala neúplné označenie zmluvných strán. Mesto Piešťany v jednom prípade zmluvne poskytlo dotáciu na účel v rozpore s VZN, zmluvy v meste Púchov neobsahovali ustanovenie umožniť vykonať kontrolu vynakladania finančných prostriedkov v zmysle VZN a mesto Bánovce nad Bebravou zúčtovalo poskytnutú dotáciu v účtovníctve oneskorene.

Kontrolou poskytnutých dotácií boli zistené nedostatky v 15 mestách, nedostatky neboli zistené len v meste Revúca.

Kontrolou správnosti financovania, oprávnenosti a opodstatnenosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami boli zistené aj porušenia ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, a to:

- stavebného zákona, keď mestá Galanta a Bánovce nad Bebravou v dvoch prípadoch nepožiadali príslušný stavebný úrad o vydanie stavebného povolenia, v jednom prípade v meste Galanta žiadosť o vydanie stavebného povolenia neobsahovala všetky zákonom ustanovené náležitosti a v dvoch prípadoch užívalo mesto Bánovce nad Bebravou stavbu bez právoplatného kolaudačného rozhodnutia;
- zákona o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v meste Spišská Nová Ves tým, že výkon stavebného dozoru vykonával bývalý zamestnanec mesta bez uzatvorenej zmluvy o dielo;
- zákona o majetku obcí, keď mesto Spišská Nová Ves v jednom prípade nehospodárilo so svojím majetkom v prospech rozvoja mesta a bezplatným poskytnutím parkovacích známk v celkovej hodnote 9 155,00 eur nezabezpečilo výnos z používania majetku. Mesto Ružomberok si neuplatňovaním sankcií za omeškanie odovzdania diela nesplnilo povinnosť majetok mesta zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, ako aj používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov. Mesto Poltár prenechaním majetku obce do užívania iným subjektom bez upravených vzťahov nesplnilo povinnosť majetok mesta zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, najmä udržiavať a užívať majetok, chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím a zároveň nezabezpečilo, aby právne úkony spojené s nakladaním s majetkom obce mali písomnú formu;
- zákona o dani z príjmov tým, že mesto Spišská Nová Ves ako zamestnávateľ nezrazilo svojim zamestnancom zákonom ustanovenú daň z nepeňažných príjmov;
- občianskeho zákonníka, keď mesto Ružomberok v dvoch zmluvách nesprávne stanovilo účinnosť zmluvy a mesto Bánovce nad Bebravou v dvoch prípadoch neuviedlo v zmluve o dielo dátum uzatvorenia zmluvy alebo termín dokončenia diela;
- zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad, keď mesto Topoľčany v jednom prípade nesprávne vyrubilo poplatok za komunálny odpad;
- zákonníka práce v mestách Bánovce nad Bebravou a Púchov, keď v niektorých prípadoch neuzatvorili dohody o vykonaní práce najneskôr deň pred začatím výkonu práce, mesto Púchov v niektorých dohodách o vykonaní práce nestanovilo dobu, v ktorej sa má pracovná úloha vykonávať, rozsah pracovného času, nevedlo o nich

evidenciu v poradí ako boli uzatvorené, v jednom prípade mesto v dohode o pracovnej činnosti nedodržalo zákonom stanovený rozsah pracovného času a v šiestich dohodách o pracovnej činnosti nebol uvedený štatutárny orgán.

V jednom prípade mesto Ružomberok nepreukázalo hospodárne vynakladanie verejných prostriedkov tým, že pred uzatvorením dvoch zmlúv o dielo nebol zhotoviteľ diela vybraný prieskumom trhu a elektronickou aukciou.

Kontrolou boli tiež zistené porušenia zákona o obecnom zriadení, keď v meste Vranov nad Topľou organizačný poriadok mestského úradu neustanovoval počet zamestnancov. Nedostatky boli zistené aj v oblasti rokovania MsZ, keď v mestách Gelnica a Spišská Nová Ves neschválilo MsZ zmenu programu na začiatku zasadnutia a následne rokovali a prijali uznesenia, ktoré neboli súčasťou schválených programov zasadnutia.

Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Kontrolované mestá zostavili za kontrolované účtovné obdobie riadnu účtovnú závierku k 31.12.2012. Účtovná závierka mesta Gelnica v súvahe, výkaze ziskov a strát a poznámkach neobsahovala správny názov subjektu verejnej správy a PSČ. Mesto v poznámkach neuviedlo informácie o skutočnostiach, ktorých dôsledky menili významným spôsobom pohľad na finančnú situáciu. Účtovná závierka mesta Detva neobsahovala podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva a mesto v poznámkach uviedlo nesprávny údaj o záväzkoch po lehote splatnosti. Mesto Poltár v súvahe nesprávne vykázalo korekciu pohľadávok.

V jednom prípade mesto Vranov nad Topľou nenovelizovalo interné smernice mesta v zmysle novej metodiky účtovania v súlade so zákonom o účtovníctve.

V rozpore s opatrením MF SR, ktorým sa okrem iného ustanovujú aj termíny a miesto predkladania účtovnej závierky a zákonom o účtovníctve, konali mestá Galanta, Detva, Komárno a Poltár, keď v súvahe k 31.12.2012 nevykázali správne záväzky, resp. pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti, prípadne boli vykázané rozdielne údaje v súvahe a poznámkach.

V oblasti správnosti vedenia účtovníctva boli okrem troch miest Čadca, Topoľčany a Piešťany zistené nedostatky v ostatných 13 kontrolovaných mestách a týkali sa účtovných prípadov v celkovej sume 789 323,26 eur. Najčastejším nedostatkom bolo nedodržanie platných postupov účtovania, nezaúčtovanie účtovných prípadov do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli, nepreukázateľnosť účtovných dokladov, chýbajúce náležitosti účtovných dokladov, nesprávne vykázané údaje v účtovnej závierke, nezostavenie účtovného rozvrhu a nespĺnenie povinnosti viesť zoznam číselných znakov, symbolov a skratiek použitých v účtovných knihách a v ostatných účtovných záznamoch s uvedením ich významu. Ďalej bolo zistené nesprávne pomenovanie niektorých účtov a vo viacerých prípadoch nevykonanie opravy účtovných dokladov v súlade so zákonom o účtovníctve. V meste Poltár neobsahoval účtovný rozvrh niektoré analytické účty a v meste Medzilaborce bol deň uskutočnenia účtovného prípadu rozdielny na účtoch a v účtovnom denníku, pričom išlo o systémovú chybu. Niektoré ďalšie porušenia zákona o účtovníctve boli zistené pri kontrole nakladania s majetkom a sú uvedené v časti súhrnnej správy týkajúcej sa nakladania s majetkom na strane 17.

Dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní

Dodržanie postupov pri verejnom obstarávaní bolo preverené na vybranej vzorke zákaziek, pričom nedostatky týkajúce sa zákona o verejnom obstarávaní, boli zistené v 12 kontrolovaných subjektoch:

- mestá Spišská Nová Ves v dvoch prípadoch a Kysucké Nové Mesto tiež v dvoch prípadoch rozdelili zákazky s cieľom znížiť ich hodnotu pod finančný limit zákazky a vyhnúť sa tak použitiu postupov zadávania;
- mestá Spišská Nová Ves a Gelnica v troch prípadoch nepostupovali pri zabezpečení služieb v zmysle predmetného zákona, čím použili finančné prostriedky nehospodárne a porušili finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, čo je uvedené na deviatej strane súhrnnej správy (celkom v sume 446 175,38 eur);
- mestá Gelnica, Detva, Bánovce nad Bebravou, Komárno a Piešťany nezverejnili počas roka 2012 na svojich webových sídlach v štvrtročných intervaloch súhrnné správy o zákazkách s nízkymi hodnotami nad 1 000,00 eur, v jednom prípade správa o podlimitnej zákazke mesta Detva obsahovala nesprávny údaj o hodnote zákazky a neobsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti;
- mesto Ružomberok na preukázanie splnenia podmienok účasti týkajúcich sa osobitného postavenia vyžadovalo doklad o oprávnení dodávať tovar s časovým obmedzením;
- mesto Vranov nad Topľou v čase začatia obstarania zákazky neurčilo predpokladanú hodnotu zákazky;
- mesto Púchov do predpokladanej hodnoty zákazky nezahrnulo hodnotu opakovaných plnení, pričom sa plánovali zabezpečiť. Uvedeným konaním mesto nedodržalo zákonnú povinnosť, podľa ktorej zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákazky s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov zadávania zákazky podľa tohto zákona. Mestá Púchov a Poltár nedodržali povinnosť pri zadávaní zákaziek uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti, keď v dvoch prípadoch mesto Púchov nevykonalo verejné obstarávanie a mesto Poltár nevybralo ponuku s najvýhodnejšou cenou, netransparentne vyhodnotilo doručené cenové ponuky a nevyzvalo všetkých uchádzačov na vypracovanie novej cenovej ponuky;
- mestá Poltár a Topoľčany v dvoch prípadoch neevidovali všetky doklady a neuchovali dokumentáciu z verejného obstarávania päť rokov po uzatvorení zmluvy;
- mesto Kysucké Nové Mesto stanovilo v troch prípadoch predpokladanú hodnotu zákazky ako cenu s daňou z pridanej hodnoty, v jednom prípade uzavrelo zmluvu, ktorá bola v rozpore so súťažnými podkladmi a v jednom prípade neurčilo správne predpokladanú hodnotu zákazky, čím musel byť proces verejného obstarávania opakovaný a pri zadávaní zákazky tak nebol uplatňovaný princíp hospodárnosti a efektívnosti;
- v meste Komárno nemala komisia zriadená na vyhodnocovanie ponúk odborné vzdelanie alebo odbornú prax zodpovedajúcu predmetu zákazky;
- mesto Piešťany v oznámení výsledku verejného obstarávania neúspešným uchádzačom neidentifikovalo úspešného uchádzača.

Preverením postupov verejného obstarávania a uzatvorených zmlúv súvisiacich s predmetom zákazky bolo tiež zistené nedodržanie občianskeho zákonníka, keď mestá

Ružomberok a Kysucké Nové Mesto celkom v štyroch zmluvách nesprávne stanovili účinnosť zmluvy.

Mestá Vranov nad Topľou a Medzilaborce pri verejnom obstarávaní v niektorých prípadoch a Ružomberok v jednom prípade nekonali v súlade s platnými internými predpismi.

Mesto Medzilaborce malo v kontrolovanom období upravené postupy pre oblasť verejného obstarávania v internej smernici, ktorá nebola v súlade s aktuálnym znením zákona o verejnom obstarávaní a finančné limity pri zadávaní zákaziek s nízkymi hodnotami boli určené v rozpore s predmetným zákonom.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri verejnom obstarávaní neboli zistené nedostatky v mestách Galanta a Revúca.

Preverenie financovania základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

Financovanie základných škôl (ďalej len „ZŠ“) v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta bolo overené v rozsahu vybraných ustanovení zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a zákona o majetku obcí so zameraním na prenesený výkon štátnej správy.

Zdrojom financovania regionálneho školstva verejných škôl, verejných materských škôl a verejných školských zariadení boli hlavne finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠ SR“). Školy boli financované v zmysle zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia (ďalej len „nariadenie vlády“).

Finančné prostriedky z MŠ SR boli pre školy a školské zariadenia poskytnuté mestám prostredníctvom príslušných krajských školských úradov (ďalej len „KSÚ“).

Normatívne finančné prostriedky predstavovali úhradu nákladov na mzdy a platy vrátane poistného na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie a nákladov na prevádzku. Zriaďovateľ školy bol povinný prideliť škole najmenej 90 % z normatívneho príspevku školy zodpovedajúcemu osobným nákladom a 80 % z normatívneho príspevku zodpovedajúcemu prevádzkovým nákladom. Všetky normatívne finančné prostriedky bol povinný rozdeliť medzi školy, ktorých bol zriaďovateľom.

Celková výška normatívnych finančných prostriedkov bola po úpravách 38 630 038,00 eur, z toho na osobné náklady 32 017 738,00 eur a prevádzkové náklady 6 612 300,00 eur.

Kontrolou bolo zistené, že v mestách Galanta a Medzilaborce niektoré zriaďovacie listiny ZŠ, základnej umeleckej školy, centra voľného času, materských škôl, prípadne ich dodatky, neobsahovali všetky povinné náležitosti, neboli aktualizované a dané do súladu so zákonom o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Zmeny údajov v štyroch zriaďovacích listinách v meste Medzilaborce neboli vykonané dodatkami a v jednom prípade nebolo zverenie majetku do správy ZŠ schválené MsZ.

Dodržanie postupov pri financovaní ZŠ bolo preverené vo všetkých kontrolovaných mestách, pričom nedostatky týkajúce sa zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl

a školských zariadení boli zistené v piatich kontrolovaných subjektoch. Mesto Ružomberok nezaslalo školám v zriaďovateľskej pôsobnosti oznámenie o rozpise normatívnych finančných prostriedkov a po rozpise výšku finančných prostriedkov rozpisovaných jednotlivým verejným školám oznámilo KŠÚ po zákonom ustanovenej 15 dňovej lehote. Mestá Púchov, Poltár, Komárno a Kysucké Nové Mesto nedodrжали zákonom ustanovenú 15 dňovú lehotu na rozpis normatívnych finančných prostriedkov.

Mesto Detva nepreukázalo rozpisovanie finančných prostriedkov na kalendárny rok 2012 pre jednotlivé školy a zaslanie oznámenia KŠÚ v zákonom stanovenej lehote.

Preverením dodržiavania rozpisových limitov v súlade s nariadením vlády a lehôt predkladania oznámení o počte detí a žiakov škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta k 15.09.2012 a zaslania súhrnného výkazu k súhrnnej správe o hospodárení za rok 2012 k 15.04.2013 nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

3. Nakladanie s majetkom

Pri kontrole nakladania s majetkom boli pri preverení vykonania riadnej inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov zistené nedostatky v dodržiavaní zákona o účtovníctve v 11 kontrolovaných subjektoch, okrem miest Galanta, Topoľčany, Spišská Nová Ves, Bánovce nad Bebravou a Ružomberok. Najčastejšie nedostatky sa týkali inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov, ktoré neobsahovali stanovené náležitosti, prípadne neboli vôbec vypracované, nevykonania inventarizácie majetku a záväzkov ustanoveným spôsobom a v jednom prípade nebolo vykonané posúdenie reálnosti ocenenia majetku. Tri kontrolované subjekty nekonali v niektorých prípadoch pri vykonaní inventarizácie v súlade s internými predpismi.

Kontrolou správnosti, preukaznosti a úplnosti evidencie majetku a záväzkov bolo zistené nedodržanie zákona o účtovníctve, keď mestá napr. neúčtovali o prírastku a úbytku majetku v príslušnom roku, oneskorene zaradili dlhodobý majetok do používania v účtovníctve, nesprávne ocenili a zaradili majetok, nesprávne účtovali o majetku, ku ktorému už nemali vlastnícke právo (mestá Detva, Galanta, Gelnica, Medzilaborce, Poltár, Púchov a Vranov nad Topľou).

Mesto Čadca nepostupovalo v súlade so zákonom o katastri nehnuteľností, keď pozemky previedlo do správy príspevkovým organizáciám, avšak skutočnosť, že sa jedná o správu majetku mesta nebola zapísaná v katastri nehnuteľností.

V súlade so zákonom o majetku obcí nekonalo mesto Čadca tým, že viedlo v evidencii svojho majetku aj parcely, ktoré podľa katastra nehnuteľností neexistovali, mesto Galanta, keď neúčtovalo o vyradení bytov, ktoré predávalo, mesto Gelnica v jednom prípade nevyužívalo majetok v prospech rozvoja obce a jej občanov, Mesto Spišská Nová Ves nevykonalo v stanovenom termíne návrh na zápis do evidencie nehnuteľností.

Kontrolou bolo tiež zistené, že mesto Gelnica užívalo stavbu v rozpore so stavebným zákonom.

Kontrolou nakladania s majetkom so zameraním na prevod, prenájom a pohľadávky boli zistené viaceré nedostatky týkajúce sa najmä neplnenia si povinností vyplývajúcich zo zákona o majetku obcí:

- sedem miest v zásadách hospodárenia neupravilo spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených mestom alebo v ktorých má mesto postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom (mestá Detva, Čadca, Medzilaborce, Poltár, Púchov, Vranov nad Topľou, Čadca a Poltár);
- výkon správy nehnuteľností v mestách Gelnica a Spišská Nová Ves zabezpečovala v rozpore so zákonom obchodná spoločnosť;
- v deviatich mestách nebola v niektorých prípadoch dodržaná povinnosť majetok mesta zveľad'ovať, chrániť a zhodnocovať (mestá Komárno, Kysucké Nové Mesto, Ružomberok, Topoľčany, Poltár, Púchov, Čadca, Bánovce nad Bebravou a Galanta);
- mestá Gelnica a Spišská Nová Ves nehospodárili v niektorých prípadoch s majetkom mesta v prospech rozvoja mesta a jeho občanov;
- mesto Piešťany v jednom prípade nestanovilo správnu kúpnu cenu pozemku;
- mesto Vranov nad Topľou nezverejnilo zámer prenajať pozemok z dôvodu hodného osobitného zreteľa;
- spôsob prevodu vlastníctva majetku v mestách Bánovce nad Bebravou a Medzilaborce nebol schválený MsZ;
- znalecké posudky v meste Komárno boli staršie ako šesť mesiacov;
- v zásadách hospodárenia mesto Čadca nesprávne zadefinovalo zdôvodnenie osobitného zreteľa.

Kontrolou boli tiež zistené porušenia zásad hospodárenia v mestách Detva, Galanta, Kysucké Nové Mesto, Čadca, Ružomberok a Vranov nad Topľou.

Preverením prenájmu majetku bolo ďalej zistené, že v meste Detva nemali zmluvy upravenú splatnosť nájomného a spôsob jeho platenia, čo bolo v rozpore so zákonom o nájme a podnájme nebytových priestorov.

Mesto Topoľčany poskytovalo nadobúdateľom bytov zľavy z nesprávne stanovenej ceny bytu, čo nebolo v súlade so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

Kontrola preukázala, že mestá Detva a Poltár v niektorých prípadoch pri úprave nájomných vzťahov nekonali v súlade s občianskym zákonníkom

Kontrolou prenájmu majetku bolo tiež zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď mestá Gelnica a Komárno v troch prípadoch nedodržali povinnosť zachovávať pri používaní verejných prostriedkov hospodárnosť, čím bola zároveň porušená finančná disciplína.

Mesto Gelnica v jednom prípade neprihlásilo pohľadávku správcovi v stanovenom termíne, čím nekonalo v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii. Zároveň tým zaniklo právo vymáhať tento nárok voči dlžníkovi v zmysle uvedeného zákona.

Kontrolou boli tiež zistené viaceré porušenia zákona o správe daní v mestách Gelnica Galanta a Revúca.

Mesto Topoľčany pri vyradení majetku a neupravením nájmu nekonalo v súlade s interným predpisom prípadne s VZN.

4. Plnenie opatrení z predchádzajúcich kontrol

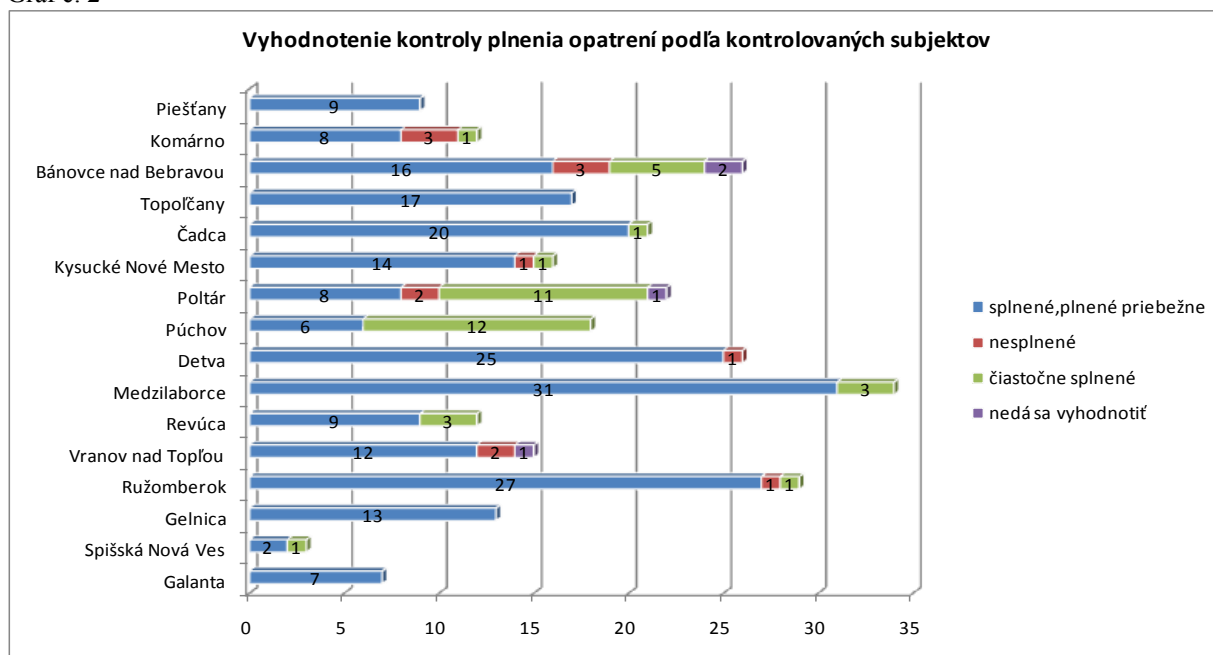
Kontrola plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z predchádzajúcich kontrol NKÚ SR bola vykonaná v 13 kontrolovaných subjektoch. V mestách Gelnica, Topoľčany a Medzilaborce bola vykonaná kontrola plnenia opatrení v roku 2009 a jej výsledky sú zahrnuté do celkového zhodnotenia plnenia opatrení.

Kontrolou dodržania termínov na predloženie prijatých opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a písomnej správy o splnení alebo plnení týchto opatrení stanovených NKÚ SR v zápisnici o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly vykonanej v predchádzajúcom období bolo zistené, že mestá Ružomberok, Vranov nad Topľou a Komárno nedodrжали ani jeden z termínov na predloženie predmetných dokumentov a mestá Kysucké Nové Mesto a Bánovce nad Bebravou nedodrжали jeden z termínov, čím nekonali v súlade so zákonom o NKÚ SR.

Na základe výsledkov predchádzajúcich kontrol vykonaných NKÚ SR prijali mestá spolu 280 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho 224 opatrení bolo splnených, resp. sa plnilo priebežne (80,0 %), 39 opatrení bolo splnených čiastočne (13,9 %), 13 opatrení nebolo splnených (4,6 %) a 4 opatrenia nebolo možné vyhodnotiť (1,4 %), pretože nenastali skutočnosti, podľa ktorých by bolo možné vyhodnotiť ich plnenie.

Výsledok preverenia podľa jednotlivých miest je uvedený v grafe č. 2.

Graf č. 2

5. Vnútroň kontrolný systém

Kontrolované subjekty mali v súlade so zákonom o obecnom zriadení vytvorený systém kontroly a vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky pre jeho nezávislý výkon. Všetky kontrolované subjekty mali vypracované interné predpisy na zabezpečenie systému kontroly v podmienkach mesta.

Kontrolou bolo zistené, že interný predpis mesta Galanta neupravoval povinnosti hlavného kontrolóra v súlade so zákonom o obecnom zriadení a zákonom o finančnej kontrole

a vnútornom audite. Smernice o kontrole v mestách Medzilaborce, Detva, Poltár, Gelnica a Piešťany neboli v kontrolovanom období v súlade s aktuálnym znením zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

V rámci vnútorného kontrolného prostredia bola preverená najmä vzájomná nezlučiteľnosť a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od zamestnancov, zodpovedných za vedenie účtovníctva, definovanie vzájomnej zastupiteľnosti, existencia, nezávislosť a kvalita vnútornej kontroly.

Napriek zavedeným postupom vykonávania predbežnej finančnej kontroly v podmienkach jednotlivých miest boli zistené nedostatky v jej vykonávaní v mestách Gelnica, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Vranov nad Topľou, Púchov, Poltár, Kysucké Nové Mesto, Bánovce nad Bebravou a Komárno, keď bola vykonávaná často iba formálne, vo viacerých prípadoch dodatočne po zrealizovaní úhrad alebo uzatvorení zmlúv, prípadne bol predbežnou finančnou kontrolou overený súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom, pričom v rozpočte tieto výdavky schválené neboli. V mestách Bánovce nad Bebravou a Komárno bolo tiež zistené, že v niektorých prípadoch predbežná finančná kontrola neobsahovala dátum jej vykonania a v meste Piešťany bola v niektorých prípadoch vykonávaná len jednou osobou.

V mestách Revúca, Piešťany a Detva, nebola vykonávaná predbežná finančná kontrola v súlade s platným zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite, keď na dokladoch súvisiacich s pripravovanou finančnou operáciou chýbali niektoré predpísané náležitosti predbežnej finančnej kontroly.

Preverením vykonávania predbežnej finančnej kontroly NKÚ SR zistil, že mestá Medzilaborce, Púchov, Galanta, Kysucké Nové Mesto, Bánovce nad Bebravou, Poltár, Ružomberok a Piešťany neoverili vo viacerých prípadoch pripravované finančné operácie predbežnou finančnou kontrolou.

NKÚ SR zistil, že všetky kontrolované mestá mali v roku 2012 obsadenú funkciu hlavného kontrolóra.

Nedostatky v činnosti hlavných kontrolórov boli zistené v mestách Medzilaborce, Piešťany, Bánovce nad Bebravou, Ružomberok, Vranov nad Topľou a Púchov.

V rozpore so zákonom o obecnom zriadení v jednom prípade nepredložil hlavný kontrolór správy o kontrolnej činnosti za rok 2012 MsZ v stanovenom termíne, v jednom prípade nevykonával kontroly podľa plánu kontrolnej činnosti a v troch prípadoch nepredložil správy o výsledku kontroly MsZ na jeho najbližšom zasadnutí (mesto Medzilaborce).

V niektorých prípadoch hlavní kontrolóri nezistili kontrolou nedostatky a napriek tomu vypracovali namiesto záznamu správy o výsledku následnej finančnej kontroly (v mestách Medzilaborce a Bánovce nad Bebravou), správy alebo záznamy neobsahovali všetky zákonom ustanovené náležitosti (v mestách Medzilaborce, Púchov, Ružomberok a Vranov nad Topľou), zápisnice o prerokovaní následnej finančnej kontroly neobsahovali všetky náležitosti (v mestách Medzilaborce a Piešťany), čo nebolo v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Kontrolou vnútorného kontrolného systému, so zameraním na dodržiavanie povinností hlavného kontrolóra v zmysle zákona o obecnom zriadení a dodržiavanie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite neboli zistené nedostatky v mestách Čadca a Topoľčany.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Preverením vnútorného kontrolného systému a aplikácie stanovených postupov kontroly bolo vzhľadom k uvedeným nedostatkom zistené, že spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému neposkytovala zodpovedajúcu mieru istoty dosahovania cieľov kontroly, a to najmä eliminovať riziko vzniku významných nesúládov pri nakladaní s verejnými prostriedkami. Vyhodnotenie spoľahlivosti systému vnútornej kontroly v jednotlivých kontrolovaných mestách odrážalo najmä zistené nedostatky a podľa medzinárodných kontrolných štandardov bola spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému v roku 2012 v kontrolovaných mestách vyhodnotená v jednom prípade ako slabá a v ostatných mestách ako dobrá alebo primeraná.

Protokoly o výsledku kontroly kontrolovaných miest sú zverejnené na webovom sídle NKÚ SR www.nku.gov.sk.

Kontrolované mestá na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov prijali celkom 260 opatrení, ktorých plnenie resp. splnenie bude NKÚ SR monitorovať a vyhodnocovať.